

גליון חידושי תורה
מחברת הלומדים
בספר הקדוש
"ליקוטי מוהר"ן"
לפי סדר התורה הזמנית
חלק ב', תורה א'.

אשרי תמימי דרך הזהר לבנות בהזדה'ה יו"ל בס"ד ער"י די אנ"ש דמאנשעסטער יע"א

דבר המערכת

ברכות נישא קדם שוכן ההילה, שזיכנו כמהלך י' השבועות האחרונים, להוציא לאור עולם את גליון "התולכים", עם שפע עליון של חידושי החברים שזכו לחדש בתורה הנשגבה תורה א' תנינא "תקעו ממשלה". וכעת אנו עומדים עם סיום סדרת הגליונות על תורה זו, כאשר בלע"ה ריש על שולחן המערכת עשרות דפים מלאים בתוכן, כאלה שנדפסו וכאלה שלא, הצד השווה שבהם שכולם נתחדשו ע"י לא יותר מעשרים וכמה אנשים, ובמהלך של כשלוש חודשים בסך הכל.

אך לא פלא הוא הדבר. כי הרי שמו הקדוש של רבנו ז"ל מרומז בר"ת הפסוק "מים עמוקים דברי פי איש נ'חל נ'ובע מ'קור ח'כמה" ופירש"י "מקור חכמה-כמים עמוקים וכנהל נובע". ואכן כך הם ממש דברי רבנו ז"ל, שהם דברי איש דהינו גיבור, בדפירש"י שם. שהוא הוא הגיבור הלוחם עם הסטרא אחרא והתאוות בכח תפילתו העצומה, תפילת הבעל תפילה שהיא בבחי' דבר ה'. (וכמרוזו בספרו"מ מעשה י"ב, שעיקר הכנעת התאוות היה ע"י הגיבור והבעל תפילה דיקא, ושאר אנשי המלך היכו עליהם) וכמו שאמר רבנו ז"ל ע"ע מה שאמר דהע"ה "זאני ידי מלוכלכות בדם וכו'" מרב יגיעתו שמתייגע לתקן נשמות ישראל ולקרבו להשיות. ובזכותו וכותו אנו זוכים לשוב מדברי תורתו שהם כנחל הנובע לא יזכו מימיו, וב"ה שאנו זוכים לגלות הסגולה לעם סגולה ולקיים מה שנאמר "עשות ספרים הרבה אין קיץ" (עי' בתורה ס"ו) ולהנות את כלל אנ"ש מחידושי החברים מכל קצוות תבל. וכך יוצא שאע"פ שאין האחד מכיר את חברו, אעפ"כ הוא יכול להנות מחידושו, ולהנות מחידושו שלו.

אשרינו שיש לנו רבי כזה, בעל תפילה ומלוה גדול כזה, שעושה הראש השנה בשלימות. ואף מוכנו לחדש ולהתחדש בתורתו הקדושה. ופה המקום והזמן להכיר טובה לכלל אנ"ש היקרים די בכל אתר ואתר, שזיכנו בחידושיהם, וכן להמפיצים היקרים שיחיו, עליכם נאמר "ומצדיקי הרבים כבוכבים יזהירו בזהר הרקיע". ויה"ר שנוכח כולנו כ"א בתלוקן להמשיך בפעילות קדושה זו, (אחר שנוכח בע"ה לקבל בראוי את הימים טובים הבעל"מ, ועי"ז להמשיך מוחין לתקן תאות אכילה וכו'), בתורה הבאה שתלמד אצל כלל אנ"ש במסגרת התורה הזמנית, אבי"ר.

המערכת

אתם נצבים היום כלכם

ההכנה! וההמתנה! להמתנה! ככוונה! על ראש השנה! - היא בתוקפה ובעיצומה! הכיסופים, הגעגועים, ההרגשים, המוחין, עולים על כל גדותיהם! הבה נתעמק בפנימיותה על פי דבריו הקדושים בתורה הזמנית:

בביאור הליקוטים מביאר על מה שמוכ"פ (בהתורה הזמנית, אות ב') שהעצה להינצל מקנאת המלאכים שצריך לקשר עצמו עם נשמות ישראל, ולהלך (באות ג') שבדי לקשר עצמו עצמו לשרשי נשמות ישראל צריך לידע מקור כל הנשמות וכו', שלכאורה יש להתפלא קצת, למה לא מסתפק בנקודה השניה הנ"ל, לקשר עצמו עם המפורסמים והמנהיגים שבהם, מאחר שגם בזה יתעלה האדם באחיות הכסא כבוד ושאר התיקונים, ועוד קל ונקל יותר לזכות לזה.

ומבאר שהא בהא תליא, כי כל ההתקשרות הנוכח הוא להתקשר להמנהיגים במלכות וממשלה הנ"ל, מתקיימת על פי הענין הראשון, שהם מתקשרים בפרטיות לנפשות ישראל שתחתיהם, ברוב ידיעתם והשגתם שבמעשה המרכבה והכסא שבפרטיות הנפשות שתחתם. היינו שעיקר העבודה אצלנו הוא להתקשר להמנהיגים הזוכים להממשלה הקדושה שהם אכן מתקשרים בפרטיות לנפשות ישראל אשר תחתיהם.

ומוסף שכנגד המתקשרים בהם מלמטה, היינו מי שמתקשר להצדיקים מלמטה, נחשבים גם הם בסוד האדם העליון היושב על הכסא, לעוצם כלליותם בו.

היינו כי הצדיקים הם זוכים להיקרא ולהיכלל בסוד אדם העליון, וכמבואר מדבריו הקדושים שמהם יוצא המשפט שבראש השנה, שהוא משפט היושב על הכסא בעצמו יתברך, ועל ידי זה לכך שמתקשרים להצדיקים נמצא יכולת גם באדם התחתון (אשר לא זכה עדיין לענין של הצדיקים הנ"ל) לזכות על ידו לכל זה, להיות נחשב בסוד האדם העליון.

וכל זה מרומז בפרשתנו 'אתם נצבים היום כולכם לפני ה' אלקיכם, ופרש"י מלמד שכנסם משה לפני הקב"ה, היינו כי משה רבינו זכה לאחוז בכסא הכבוד ולקשר עצמו עם נשמות ישראל - וכנסם כולם לפני הקב"ה, ואיתא בספרים (פענח רזא, מגלה עמוקות ועוד) ש'היום' קאי על ראש השנה, (עם שכל הפרשות אלו היו לפני הסתלקות משה ז' אדר), היינו כמב"פ (אות יד) מי שאוחז בבחינת כסא הכבוד, בבחינת שרשי הנשמות, הוא גם כן בחינת מקומו של עולם וכו' ועל כן הוא יכול לעשות ראש השנה, והיינו כי כלל ישראל זכו ע"י משה לענין של ראש השנה כנ"ל. וזהו ראשיכם שבטיכם וכמו שפרש"י ראשיכם לשבטיכם, היינו המנהיגים שבדור וכו' כל איש ישראל.

ואולי יש לרמוז כי בדברי רבינו שאמר לא מבעיא אתם כלכם בודאי תלויין בראש השנה שלי אלא אפלו כל העולם בלו תלוי בראש השנה שלי, (אשר מאחר שכל העולם כולו תלוי בזה מה עדיפות יש לנו) שכפי מה שמתקשרים להצדיק שיכול לעשות ראש השנה כן אנו נכללים בו גם בזה הענין בעצמו.

מערכת גליון התולכים מאחלת לכל הקוראים היקרים והכותבים ולכל העולם שנת גאולה וישועה שנה טובה ומתוקה לאלתר לחיים טובים בספרן של צדיקים אמיתים תהא שנת פ'דיון ה'תפילה אכ"ר

לאנשי שלומינו הרוצים להשיג הגליון, וכן להעביר חידושי תורה למערכת, בארץ ישראל ת"ו ניתן להתקשר ל 0534-154-152 (באין מענה נא להשאיר הודעה וא"ה ב"נ יחזור אליכם א"ח). בענגלאנד יע"א 07442966781 כמו"כ מחפשים מתנדבים בעם להדפיס ולהפיץ ולקבל חידו"ת לגליון באמריקע יע"א.

קראת? נהנת? התחזקת? התחדשת? תן לעוד יהודים להרגיש את האור המתוק מדבש הנמצא בתורותיו של רבנו הקדוש! אנא ממך! הדפס עוד מספר עותקים, תן לחברך או פזר בסביבתך! וכבר אמר שלמה המלך "אל תמנע טוב מבעליו בהיות לאל ידך לעשות".

ר' נחמן ג. הי"ו בית שמש ת"ז *

לכבוד מערכת העלון הנפלא "ההולכים" בתורת ה'. בס"ד לקשר באופן נפלא כל העניין המבואר בתורה מנפילת הדאקטריי ורפואת העשבים, שזוכים ע"י גאולת התפילה, והארץ בזה מאד בכמה פירוטים וחילוקים ובחינות, והכל נוגע לרפואה הגשמית, ואיך הוא קשור למהלך התורה הזאת, לזכות להתכלית הנצחי והרוחני של ישראל?

[ובאמת, להמעיינים והלומדים בפרט בדברי ראב"ן מובן ממילא שהכל תלוי זב"ה, ואותם תיקונים וקלקולים שייכים בין ברוחניות ובין בגשמיות, ואכתוב בס"ד מה שנתחדש עפ"י כמה לימודים ממוהרנ"ת זיע"א וראב"ן ושיחות חברים]

בליקוטי הלכות (ערלה ד, י"ח) חידש דבר נפלא בעניין הסוכה ששם נתגלה מה שפעלנו בראש השנה, דהיינו הכן לדון לכף זכות, ע"י בחי מקומו של עולם. והעיקר שדנין האדם לפי מקומו, שנפל שם, שזה גרם לו החטא. ולכן יוכל לשוב בתשובה ע"י הצעקה והתשובה וכו'.

וכתב שהפסולת גורן ויקב, דווקא בו מסככים, להראות הדבר שהפסולת הוא המקום של הפרי ובגלל הקליפה והפסולת קשה מאד הבידור למאכל אדם, וכמו כן באדם עצמו, שנשתלשל דרך כמה מקומות נמוכות ופסולת "הן בעוון חוללתי", וכו', וזה גרם לו שקשה מאד הבידור בעולם הזה, וכשדנין לכף זכות לפי"ז נתהפך עוונתו לזכויות, ומהפסולת עצמו - ע"י שדנין לכף זכות - נתהפך לסוכה קדושה, בחי מקומו של עולם.

וחשבתי בס"ד שנקוד דבריו נעוץ בעניין הנ"ל של העשבים ושיח השדה. ומצד אחד צריך להפיל רפואת העשבים, ומאידיך, צריך שיוחזרו כוחותיהם לתוך התפילה, שהיא ממשכת החיות לכל הבריאה.

ורבינו הביא הפסוק "וימלט משחיתותם", מלשון "הקוצר לשחת" דהיינו ממש פסולת גורן שהוא מאכל בהמה, ולפי דברי מוהרנ"ת הנ"ל נמצא שהפגם של רפואת העשבים, הוא שמקבלים הרפואה מעצם הפסולת שהוא ה"מקום" שגורם החטא, באותה בחינה ממש, ששורש החטאים מנפילת האדם לתוך המקום. (המשך בעמוד 4)

ר' א. אירגאס הי"ו *

חידושים וביאורים בתורה הזמנית - ח"ב סי' א' {ה} א] באות י"ד. שאנו רואים רחמנותו במה שקבע את יום הדין בראש חודש, וע"כ אין לנו בושה ביום הדין לבקש כפרה, וגו'. להבין החילוק בין בקשת כפרה לחרטה. ולגבי מה ששאלו שהרי בראש השנה אין מזכירים וידוי בתפילה רק ביום הכיפורים וגו'. אולי יש אפשר להבין לפי מה שכתב מוהרנ"ת בליקו"ה [ערבית ד, ז] על מה שכתב רש"י ז"ל על פסוק "בראשית ברא אלוקים" - "בתחילה עלה במחשבה, לברוא את העולם במידת הדין, ראה שאין העולם מתקיים, עמד ושתף מדת הרחמים למידת הדין". [ומקורו במדרש רבה, בראשית י"ב, ט"ו]. שואל מוהרנ"ת שלכאורה הדבר תמוה. הלא ידוע שעיקר כל הבריאה היה לגלות רחמנותו וטובו להיטיב עם הנבראים וגו', ולמה עלה במחשבה לברוא את העולם במידת הדין.

ועונה שכדי להשיג אותו יתברך בהשגה עצומה ונוראה, ולזכות לשלימות תכלית העליון, זה יכולים רק על ידי ביטול לה' יתברך בתכלית הביטול, דייקא בשעת יסורים וכאבים עצומים רח"ל.

אבל לאו כל אדם זוכה, להשיג תורה על ידי יסוריו, כי אם צדיקים וכשרים, אשרי להם, בבחינת "אשרי הגבר אשר תיסרנו" וגו', אשרי דייקא, כי רוב העולם אין יכולים לעמוד ולהתקיים בזה, לזכות לביטול הנ"ל. ולכן בתחילה רצה לברוא במידת הדין, כדי שהצדיקים יזכו להשגה יתירה, רק מפני שרוב העולם אין להם כלים לעמוד בזה, שתף גם מידת הרחמים, כדי שיוכלו גם הפשוטים להתקיים ולזכות. עכ"ה ק.

נמצא שבבחינת מה, מידת הדין נברא, (או כשעלה במחשבה) רק כדי להגדיל את שכר הצדיקים והכשרים. וזה מתוך רחמנותו עליהם, כי אם היה העולם נברא במידת הרחמים לבד, לא היה כל כך רבותא במה שהתעצמו והתגברו לקבל עליהם עול מלכות שמים בזמן היסורים (כי לא היו היסורים קשים כל כך). [רמז - עלה במחשבה"ה, אותיות בשמח"ה, רמז שגם הדין היה ברחמים. גם אותיות ח"ב מ"ה גו']. והשתא דאתי להכא, אולי אפשר לומר, שזה החילוק שבין ראש השנה ליום הכיפורים. שראש השנה הוא "יום הדין" בבחינת "מדת הדין" שעלה בתחילה, שנברא לצדיקים ולכשרים, שהם זוכים להיחתם לאלתר לחיים. והיות שדנים במדת הדין, ואעפ"כ רואים שבאמת זכו להתגבר על היסורים, ולעבוד את השי"ת בשמחה מתוך היסורים, על ידי כך זוכים להשגות בכפלי כפליים, כי מקבלים שכר והשגות אלוקות כמי שזכו לעמוד בניסיונות של מדת הדין (בבחינת צדיקים נדמה להם כהר גבוה לעתיד לבא, להגדיל שכרם - סוכה נ"ב).

ואילו יום הכיפורים, שהוא מדת הרחמים, יום סליחה וכפרה, כי ביום הזה יכפר, נברא אח"כ בשיתוף עם מידת הדין, אף למי שלא זכה לבטל את עצמו על ידי היסורים, כי על ידי הנהגת הרחמים שדנים אותו ג"כ לכף זכות, יזכה גם הוא להשיג השגות אלוקותיו ית'.

וכל זה רק מחמת שהיה מקודם ראש השנה דייקא, כי גם לבינונים ולרשעים הוא טובה גדולה, שיש ראש השנה קודם יום הכיפורים, כי ע"י שראש השנה הוא בראש חודש, דנים אותם לכף זכות, ועל ידי זה מתהפכים מרשעים לבינונים, או מבינונים לצדיקים. נמצא שיש שני סוגים של כפרה, א' לצדיקים וא' לבינונים ולרשעים.

ולפי זה אפשר להבין את דברי רבינו ז"ל שם. פי הוא יתְפַּרְךְּ פֶּעַל הַתְּפַּרְךְּ, וְאָנּוּ רֹאִין תְּתַמְנְתוּן בְּמָה שֶׁקָּבַע לָנוּ רֹאשׁ הַשָּׁנָה, שֶׁהוּא יוֹם הַדִּין, בְּרֹאשׁ הַחֹדֶשׁ. פי זה הוא חֶסֶד גְּדוֹל. וְעַל פֶּן אֵין לָנוּ בּוֹשֵׁה בַיּוֹם הַדִּין, לְבַקֵּשׁ כְּפָרָה.

גַּם עַל-יְדֵי גּוֹי, שֶׁעָשָׂה דְבַר שֶׁהַצֵּרֶךְ לְהַתְחַרֵּט עָלָיו, אֵין לָנוּ בּוֹשֵׁה לְבֹא לְפָנָיו בְּתַשְׁבּוּנָנוּ, לְבַקֵּשׁ עָלֵיהֶם כְּפָרָה, וּלְהַתְחַרֵּט עָלֵיהֶם.

ושאלו מהו העניין השני שהוסיף רבינו אחר וגם. והאם יש הבדל בין בקשת כפרה לחוד שהזכיר בתחילה, לבין בקשת כפרה ביחד עם חרטה שהזכיר אח"כ. ויובן על פי מה שכתב רבינו ז"ל בשיחות הר"ן (סימן פ"ט), שכל העבירות אינם באמת שייכות לישראל, רק מחמת הגלות נכשלים. ועל ידי רחמנות, כשאחד מרחם על הבריות, מעורר על עצמו י"ג מידות הרחמים מן השמים, ועל ידי כך מוחלים לו עוונותיו. אבל יש עניים, שאין להם רחמנות. ועל זה אנו צריכים לבקש ממנו יתברך, שירחם מעצמו, וימחל לנו, אף על פי שאין אנו

מרחמים, ואין לנו רחמים לעורר רחמיו. נמצא שיש חילוק בין בעלי רחמים לעניים. שהעניים מבקשים כפרה סתם, במתנת חנם מאיתו ית', [כפי שכביכול הוא ית' מבקש "הביאו עלי כפרה" בבחי' שמתהפך לטובה, כמו שדווקא על ידי מיעוט הירח, מביאים שעיר של ראש חודש] וכמו שמחמת אהבת בני ישראל אליו ית', מקריבים לפניו זבחי רצון ושעיר עיזים ברצון, כך אנו מבקשים מחילה מחמת אהבתו ית' לבד אלינו, במתנת חנם שיעורר רחמיו. אבל יש צדיקים בעלי רחמים, שהם יכולים להתחרט, ולעורר רחמים ביום דין, בצדק ובמשפט. ועל פי זה יובן למה הוסיף רבינו ז"ל באחרונה לבקשת הכפרה גם חרטה, כי לכאורה בכלל מאתיים - מנה, ולמה חזר ואמר הטעם השני. אלא לפי המובא בגמ' (סוכה נ"ב): שלשה הקב"ה מתחרט עליהם שבראם, ואחד מהם יצר הרע. שהוא מידת הדין כנודע (וראה בליקו"מ ח"ב סי' ע"ב).

כי כל מידת הדין לא נברא אלא לצדיקים כנ"ל, כדי להרבות שכרם. ובוה רואים רחמנותו. שהצדיקים שרוצים לעשות "תשובה על תשובה" (ליקו"מ ח"א סי' ר'), והיצר הרע שלהם הוא מלאך הקדוש ממש, דיקא בזכות שקבע יום הדין בראש חודש, אין להם בושה לבקש כפרה ולהתחרט. זאת מאחר שכל מדת הדין (שהשתלשל מקטרוג הירח) נברא רק בשבילם, וגם יום הדין נברא בשביל שיתגברו הם, ויגדילו שכרם, כי רק הם יכולים לעמוד בכך, אם כן בדין הם יכולים לבקש כפרה, ויכולים גם להתחרט. שטוענים כי אם לא היה מדת הדין בעולם היו כן מצליחים להיות כראוי (בבחי' כל הגדול מחברו יצרו גדול ממנו - שם סוכה נ"ב; ואולי כשם שבגדלות הם בג"ד דג"ד כך בקטנות הם בק"ט דק"ט רח"ל). ובאמת הקב"ה מקבל דבריהם ומכפיל שכרם עד אין קץ מחמת רחמנותו דייקא. ודו"ק. אשרי הזוכה לעמוד בהיכל המלך, ואשרי המבין עומק הדברים.

ושלושת הספרים שנפתחים בראש השנה דייקא, הראשון לעשרת ימי תשובה קודם יום הכיפורים דייקא, הוא טובה גדולה ורחמנות גם לרשעים, כי ע"י הכף זכות של ראש השנה מתהפכים לבינונים, וכך יכולים לעשות תשובה. (כמ"ש בגליון ז' עיי"ש). וראה בגמ' (פסחים ק"ט). אמר רב כהנא משום רבי ישמעאל ברבי יוסי, וכן אמר רבי שמעון בן לקיש משום רבי יהודה נשיאה: מאי מהו הביאור בהאי דכתיב בספר יחזקאל, בתיאור מראה החיות "וידי אדם מתחת כנפיהם"? "ידו" כתיב [ואילו הקרי הוא "ידי"]. זה ידו של הקב"ה! שפרוסה תחת כנפי החיות, כדי לקבל בעלי תשובה, מיד [מפנין] מדת הדין! שמקטרגת ואומרת לא תקבלם. והקב"ה מקבלם בסתר [תחת כנפי החיות] וכו'. דו"ק ותבין הקשר לר"ה ולגילויי התורה.

[ובהלכה הנ"ל (ערבית ד, באות י) כותב מוהרנ"ת ז"ל שהסיבה שיש עשרת ימי תשובה, שלא יהיה בחינת ריבוי אור, כי א"א לתקן ביום אחד, כי צריכים לתקן מעט מעט. אינו סותר כלל למה שכתבתי, תבינהו. כי הכל מחמת חטא אדה"ר כפי שמביא שם בשם האר"י ז"ל, שאלמלא החטא היה ראש השנה דינא רפיא כו' מביא זוה"ק בפ' פנחס שראש השנה וט' ימי תשובה הוא דינא קשיא ויוה"כ המתקתו וכו'].

[ב] באות ט' "וּבְכַרְךָ אֶת לַחֲמֶנְךָ וְאֶת מִימֶיךָ, וְהִסִּירְתִּי מִחֲלָה" וכו', הִינּוּ שִׁיחֵיהָ לָךְ רְפוּאָה עַל-יְדֵי לַחֵם וּמֵיִם, ע"י שִׁתְּבַרְכּוּ מִן שֶׁשׁ הַפֶּל, דְּהִינּוּ דְבַר ה'

בחינת תפלה, ויהיה ללחם ומים נח לרפאות כמו עשבים. ובאות י"א. על-כן גם אז, הינו בעת שעדין לא נתגלה החולאת, יוכל גם כן להתרפאות על-ידי לחם ומים, שאוכל אז.

הנה ידוע שיש בתורה שני כוחות, סם חיים וסם מוות (יומא ע"ב) והתורה היא רפואה כמו שכתוב "רפאות תהיה לשרך" (ליקו"מ ח"א סי' קס"ד). ואולי אפשר לרמז דהנה ידוע שאין לחם אלא תורה שנאמר "לכו לחמו בלחמי" (גמ', מד"ד, זוהר ותיקונים), ואין מים אלא תורה שנאמר "כל צמא לכו למים" (בבא קמא י"ז). אולי ירמז למי שזוכה להיות חוץ לשלש העבודות זוכה להתרפא על ידי התורה שהיא הלחם והמים, עוד בטרם צמיחת החולאת, דהיינו שיזכה להתדבק בעץ החיים, וישמר מכל מכשול וטעות.

אמנם לא מצאתי רמז להמשך מה שכתב "אפילו" בלחם ומים, "כמו" עשבים, הרי לכאורה זה לכתחילה הרפואה "לחם ומים". ואולי יש לומר דמיירי במי שעדיין לא זכה להתקשר לרפוא הנפשיות כראוי, שידריכהו לפי העשבים השייכים לרפואת נפשו ושורש נשמתו בפרטות, אז יקבל רפואה מכל מקום שלומד על ידי התורה הקדושה.

וכבר אמרו חז"ל (מד"ד וירא נד) "אם רעב שונאך היינו היצר הרע, האכילהו לחם - לחמה של תורה. ואם צמא, השקהו מים - מימה של תורה". וכבר אמר רבינו ז"ל (שיחות הר"ן סי' כ"ג) "אשרי מי שזוכה לאכול כמה פרוקים משניות ולשתות אח"כ כמה קפיטליך תהילים" וגו' [אולי לאכול זה לחם ולשתות זה מים. ובמדרש ועוד ספרים איתא מים זה חלק האגדה ולחם זה חלק ההלכה] וראה עוד בליקו"ה (נטילת ידים ו, צ"א). שיכול לקיימו כל ימי חייו עיי"ש.

ג] באות ב', וזה בחינת 'ויבן ה' אלקים את הצלע, אשר לקח מן האדם' וכו'. להבין קשר תחילת התורה בסופה. הנה בריאת חוה שהיא 'אם כל חי', היתה על ידי התרדמה שהפיל על אדם הראשון. כמו שכתוב בפסוק שלפני זה 'ויפל ה' אלוקים תרדמה על האדם, ויישן, ויקח אחת מצלעותיו ויבן וגו'. והנה בכל יום שייך הנסירה שהיה אצל אדם הראשון, כדי לחזור בתשובה על פגם אמונה (ליקו"מ ח"א ק"ח).

ובכל לילה ולילה ע"י השינה, ובכל ראש השנה נעשה הנסירה מחדש היינו התחלת התיקון. (ובערב יום כיפור נשלם הנסירה ועל כן אז מצוה לאכול, וביום הכיפורים כבר למעלה מזה, שכבר אין צריך לאכול וגו') ובסוכות זה כבר בחינת אם כל חי, שהקב"ה כביכול מתוועד עמנו ומגלה לנו שהוא דן אותנו לכף זכות תמיד בחסד גדול ונפלא. [ליקו"ה, ערלה ד', י"א].

ועניין הנסירה הוא, לברר את הטוב מהשבע מידות רעות, ולתקן בכל יום מעשרת ימי תשובה מזה אחת, שמפרידים ומקיימים מחדש, על ידי השינה, והתעוררות השינה, שהיא בחינת קול שופר בחינת "ורעם גבורותיו מי יתבונן", בחינת תיקון המוח, כי אז המח זך וצלול. ואז חוזרים ונמשכין המוחין, וחוזרים ומתבטלים כל הדינים (והתאות והמידות רעות). ואומר מוהר"ת ז"ל (שם) שזה בחינת הפלת הדורמיטא ושנה, שהיא בחינת הסתלקות המוחין, כדי לזכות למוחין גבוהים. ועיקר המוחין חדשים שצריכים לקבל בר"ה, שנזכה להמשיך מוחין, שנזכה לבנות קומת התפילה בשלימות, שנזכה להמשיך דרכי התשובה, לשוב אליו יתברך.

והנה בשיחות הר"ן (סי' ק"ה) גילה רבינו ז"ל שהשינה מועיל לאמונה. ומצד שני שינה בחינת מוחין דקטנות. וכן ידוע שבראש השנה אסור לישון עד חצות היום, כי ידוע בשם הירושלמי מאן דדמיך בר"ה, ישן מזלו כל השנה. (ובערך השולחן כתב דאין ידוע לנו מקומו של זה הירושלמי, אבל כל גדולי ישראל הזכירוהו. וראה במש"ב תפ"ט, סק"ט). והא"י ז"ל כתב שאחר חצות מותר לישון שכבר נתעורר המלאך על ידי התקיעות והתפילות.

ואולי צ"ל שהנסירה מתחילה בלילה (בברכו הראשון) וע"י השינה, וביום על ידי השופר והתעוררות מהשינה מקבלים מוחין חדשים.

וידוע שהזהיר רבינו ז"ל למעט בדיבור ביום הראשון (ו"א עד כתר של מוסף) כיון שבחצות היום כבר זכינו לקשר עם היושב על הכסא ונשלם התיקון.

[ואולי אפשר לומר, ששבע המידות הרעות, הם ג' באיסור וג' בהיתר, ומידת העזות שביחד הם ז', ואז צריכים שינה לתקן פגם אמונה ואז צריכים להתאחז בשרשי הנשמות בחי' אם כל חי, וע"י קול השופר נופל העזות על ידי התעוררות השנה, וממילא נעשה ראש השנה] (ואולי אפשר לומר דדמיון מזליה מזל בגימ' ע"ז היינו שבע המידות, ושבעים המידות רעות של האומות ע"י ליקו"מ ח"א ל"ו, א, ו"ט, ג'. ועקר התיקון ע"י משה ר"ת מתקן שלש ה'תאות, שבע ש"בעים).

ד] ולפי הנ"ל רציתי לבאר בזה הנראה לי רמזים בעניין הראש השנה של רביה"ק זיע"א אבל מפחד אני בבחי' "פחד יצחק" (שכידוע מרמז על ר"ה) כי יש דברים שאסור לגלותם (שיחות הר"ן סי' ס'). ומי ידע אם שווים הדברים בימי עמידה כבימי עליה וגו' (שם סוף סי' צ"ב). רק קצת ארמז בס"ד, ודי לחכימא ברמיזה.

הנה באות י"ד כתוב רביז"ל כי אע"פ שאנו מוצאים מקומות שהיה בהם השראת השכינה, כגון בבית המקדש, אין הכוונה חס ושלוש, שנתצמצם שם אלוקותו ויתברך, חס ושלוש וגו'. הנה צריך להבין למה נקט הלשון צמצום, וכי ח"ו רביה"ק בא למעט מקדושת בית המקדש שהוא יסוד היסודות אצל רבינו ז"ל וכל ספריו הקדושים מלאים מגודל השייכות של בית המקדש לכל אדם ולכל דבר, ועוד צריך להבין מה שכתב שם ועל כן הוא יתברך יכול לעשות ראש השנה וגו' מהו ועל כן ומה השייכות המיוחדת לראש השנה דיקא.

הנה ידוע מרבינו ז"ל שיש ב' בחינות, ארץ ישראל עצמה, והדרך לארץ ישראל. וכדי להלך לארץ ישראל מוכרחים בהכרח שיהיה חוץ לארץ. ואולי יחשבו שהגדלות דגדלות של א"י שהוא כציורא דג"ע (לשון רבינו על ארץ ישראל) נעשה בחינת צמצום למקום אחד בלבד, (אבל לפי פשוט דברי רביז"ל, אנשים פשוטים צריכים גם את הדרך לארץ ישראל

כדי לזכות לגדלות דגדלות. היינו השינה והתעוררות מהשינה, שלאנשים פשוטים השינה גם היא חלק בלתי נפרד מהתיקון כנלע"ד). ואולי זה כוונתו במה שפירש 'ירושלים' - יראה שלם. ומה הם 'מחריבי ירושלים' עיי"ש. ולפי זה אפשר להבין כי מציון תצא תורה, ודבר ה' מירושלים'. ואיתא ש"על האדמה" מרמז על בתי כנסיות שבחול, שלעתיד לבוא יקבעו בארץ ישראל, ועתידיה ארץ ישראל שתתפשט על כל העולם. ואולי אפשר לרמז "ארץ ישראל גבוה, מכל הארצות", מכל הקדושות שעולות דרכה, וזה בחינת "לבייתך נאוה קודש מתי עולה הקדושה מכל הארצות כד ו'ה' לארץ ימים" כשיגלו מלכותו ית' ביומי דאריכתא. (ואולי אפשר לרמז מה שאמרים בחול בערבית יחד שמך וקיים מלכותך תמיד, שתתקיים המלכות גם בחול", אך שתימך מרמז על א"י. שיכירו וידעו כל יושבי תבל ממש, כי לה' המלוכה, ומלכותו בכל משלה, ואז תגל נפשנו באמור 'לציון מלך אלוהיך). ומי שרוצה לבנות את ירושלים ולא להחריבה ע"י שנאת חנם ח"ו, לבבו יראה ויבין. [וראה ליקו"ה בית הכנסת ה', כ]. ויהי רצון שימתקו כל הדינים ויתהפכו לרחמים שנה טובה ומתוקה, אכ"ר.

שרש העצה והראש והתחלה לכן פדכי התשובה, העקר הוא לצעק אל ה' המיד, מעמק הלב, שזה עקר בחינת ראש השנה ועשרת ימי השוכה. והעקר הוא ראש השנה, שהוא הראש והתחלה, שאין מתחילים הכל בהתחלה אמיתית, לצעק אל ה' מעמק הלב. בחינת "מעמקים קראתיך ה'". מעמקי עמקים. וכל זה נמשך על כל אחד מישראל, מגדולי הצדיקים, שיוצאים מקום כל אחד ואחד, שהם דנים הכל לכף זכות, והם עושים ראש השנה. ומשם עקר התחלת התשובה לכל אחד מישראל.

ועל-כן צריכים לנסוע לצדיקים אמיתיים על ראש השנה, כי מהם עקר קדשת ראש השנה. כי אפילו הרחוקים מהם, שאין נוסעים אליהם, בלם מקבלים מהם, קדשת ראש השנה, שהוא התעוררות התשובה. אבל פדאי כל מי שמתקרבים אליהם, ונוסעים אליהם על ראש השנה, פדאי הם עקר המקבלים קדשת ראש השנה. [ליקו"ה הלכות, ערלה ד', ו].

ובשביל זה נוסעים על קברי צדיקים בראש השנה. כי במקום מגות הצדיקים, שם כלולים כל המקומות של כל אחד ואחד. כי במקום מגותו, שם נמשך קדשת הפסא כבוד - שהוא נחלתם, כמו שכתוב, "וכפא כבוד ינחלים". ועל-כן שם הוא בחינת מקומו של עולם. ויכול כל אחד למצוא שם את מקומו, ולשוב לה' יתברך. וזה בחינת יצא ראשית לו, כי שם חלקת מחוקק ספון, הינו במקום קבורת הצדיק שהוא בחינת משה, בחינת "שם חלקת מחוקק ספון", שם יכול כל אחד לראות הראשית שלו, הינו בחינת התחלה והראשית שהוא צריך, להתחיל לשוב לה' יתברך. [שם, ח].

ב"ה גם השבוע קיבלנו תוספת ברכה, חידושי תורה, תגובות והערות, מקוראים חשובים:

הר"ד יוסף בנדיקט הל"ו

ידוע השיחה שאמר רביז' לדרך צחות על הרופאים והמפורסמים. שהשטן קשה עליו העבודה להמית בנ"א ולהחטיאם, מה עשה, הציב לו בכל מקום 'רופאים' שיהרגו בגשמיות, ומפורסמים של שקר ברוחניות.

ומקושר היטב עם מה שמגלה רבנו אצלנו בתורה. שע"י המפורסמים של שקר, אי אפשר להחזיק בממשלה על המלאכים.

ואח"כ אומר שע"י תיקון היראה נגאלת התפילה, ואזי נופל כל הדאקטרייא, כי בנ"א מתרפאים ע"י לחם ומים וכו'.

ורואים בפירוש, שע"י המפורסמים, אי אפשר להתפלל כראוי ואזי יש כח להרופאים, ואזי יש בכיכול לשטן 'עזר' במלאכתו משא"כ להיפך, כשזוכים להתקרב לצדיקי אמת, ואזי יכולים להתפלל, אזי אפשר להתגבר על השטן ברוחניות ובגשמיות. ה' יעילנו ממנו ומגונדא דיליה.

(הערות המעתיק: ומכאן תראה. שלא רק שיחת חולין של רבנו צריכה למוד, אלא גם דבר צחות שלו יש בו עומק עצום ושורש עליון מאד).

ר' נחמן ג. הי"ו, בית שמש ת"ו

המשך המכתב הנפלא מעמוד 2

ועוד יש לצרף מה שכתב בהל' ציצית ג' שענין העומר שעורים שהוא מאכל בהמה שאין לה דעת לכן הוא בבחינת "המקום" שגורם "חטא". ותכלית האדם הוא להכליל ב"מקומו של עולם", ואז הוא בר דעת, ויכול לכלול כל המקומות במקומו ית'.

ולפי"ז ג"כ רפואת העשבים גורם להפיל את האדם מן הדעת לבחינת מאכל בהמה, והוא כל זמן שאינו אוהז בהשורש של התפילה - דבר ה'. שרק כשאוחזין בהשורש, אפשר גם לרפאות המחלה מהשורש, ואז גם כל המקומות מחזירים כוחם להתפילה. שהוא שרשם.

ובשזוכים לגאולת התפילה וממילא זוכים להיות בבחינת מקומו של עולם, אז גם זוכים ברוחניות לכל התיקונים. שעד עכשיו לא ידענו איך לשוב בתשובה, ולתקן החטאים, חלאי הנפש. זה ממש כמו הרפואה, שאם לא יודעים השורש של החולי, א"א לרפאות. ועכשיו ע"י בח' מקומו של עולם שיוודעים שיש שורש להחטא. ע"י המקומות שדרכם נשתלשל האדם לזה העולם.

ועוד יש להוסיף ששורש החטאים הוא מחמת פגמת הירח כדברי מוהרנ"ת בקיצור ל"מ, ובלקו"ת, שזה נתתן בראש השנה, שאז על ידי זה יכולים לשוב, מחמת שדנין את האדם לפי מקומו (שמקומו האמיתי הוא הכסא הכבוד, ורק המקום שירד לתוך העולם המגושם כ"כ התאוות גרם לו החטא).

ובקיצור היוצא מזה, שע"י שניצולים מרפואת העשבים שהם תחת המקום, וזוכים לרפואה ע"י דבר ה' שהוא ברומנו של עולם למעלה בשורש, [ע"י לחם ומים דייקא, מאכל המבורר לאדם] ע"י זוכים גם לעשות ר"ה. שמעוררים הכח לשוב בתשובה על החטאים שבבחינת המקום, ע"י השורש שיוודע רק השי"ת מקומו של עולם, ודו"ק.

(ועוד יש לפרש על פי זה גם המשך ההלכה סוף אות ט"ז בענין הפסוק "יערוף כמטר לקח" וכו' שהזהיר שהדברים יכנסו באזניהם כמו מטר וכו' ויצמחו בלבם ויעשו פירות טובים עיי"ש ודו"ק).

העיקר מכל זה שנתעורר בשמחה גדולה שיש לנו כזה רופא אמיתי "בעל התפילה" שיש לו רפואות אמיתיות לכל דבר, בגשמיות והעיקר ברוחניות, לרפאות חלאי נפשנו, בפרט בשנוכה בעז"ה להגיע בשלום לקיבוץ של ר"ה, והתיקונים של התשובה בער"ה, שנוכל לזכות לשנה טובה, וכתובה וחתומה טובה באמת, ולראות מהרה בביאת גואל שיביא כל התיקונים האלו בשלימות בכל העולמות.

ר' מאיר דוד טוקאיר הי"ו

כרוז!

"וצוה לעשות כרוז: שכל מי שסר למשמעתו ומקורב אליו יהיה על ראש השנה אצלו לא יחסר איש!" (חיי"מ ת"ג).

מי לא מכיר את המילים האלה, הן מן המפורסמות הנה. אך כאן באנו להכריז את זו ההכרזה, כפי שמכריז אותה רבנו אצלנו-בתורה א' תנינא. "ומי שאוחז בבחי' כסא הכבוד, בבחי' שרשי הנשמות, הוא ג"כ בבחי' "מקומו של עולם", בבחי' "וכסא כבוד ינחילם, כי לה' מצוקי ארץ וישת עליהם תבל". דהינו ע"י בחינת כסא הכבוד, שרשי הנשמות, ע"י זה הוא מקומו של עולם, בחי' וישת עליהם תבל. ועל כן הוא יכול לעשות ראש השנה."

וכבר אמר רבנו: "הראש השנה שלי עולה על הכל" "כי כל ענין שלי הוא ראש השנה". "ענה ואמר: "האש השנה שלי הוא חידוש גדול, והשי"ת יודע שאין הדבר בירושה מאבותי, רק השי"ת נתן לי זאת במתנה שאני יודע מהו ראש השנה. לא מבעיא אתם כלכם בודאי תלויים בר"ה שלי, אלא אפילו כל העולם כלו תלוי בר"ה שלי." (חיי"מ ת"ה)

ועל פי תורה זו, מובן מעט מזעיר אחד מצידי צדדים מהו ראש השנה. ואף גילה במשהו איזה שהוא חלק מראש השנה שלו. כי דוקא מי שעליו הקב"ה שת תבל, ומתי ה' שת תבל? "היום הרת עולם" "זה היום תחילת מעשיך". ואז "מלך במשפט יעמיד ארץ". ומי שאוחז בבחי' דבר ה', בכסא הכבוד - הוא יכול לעשות ר"ה, והוא הן את הכל לכף זכות, "אלא אפי' כל העולם כלו תלוי בר"ה שלי". אך אותנו ביותר. ומדוע? מפני שע"י שאנו מתקבצים ובאים אליו על ר"ה - אנו מחזירים כוחנו שקבלנו בהלואה ע"י, ולכן אנו תלויים יותר בזה הר"ה, כי אז נתחדש כוחנו וזה בגלוי. אך גם אחרים, שאינם יודעים להחזיר הלוואתם, כי אינם יודעים מי הוא זה שהלווה להם, גם הם תלויים בזה הר"ה. כי ע"י ההתקבצות נשפע שפע לכל באי עולם. (וע"ע בליקו"ה ערלה ד' שלוחין ד' וג"ח מהלקוחות ה' ותבין היטב)

ומכאן תצא הקריאה לכל מי שמאמין בהשי"ת ובצדיקיו האמיתיים, שעליהם הושחת ארץ, לבוא ולהתקבץ על מקום גניזת רבנו ז"ל באומן על ראש השנה, לא יחסר איש!

ר' מאיר דוד טוקאיר הי"ו

כתיב בתהילים צ"ט: "ה' מלך ירגו עמים ישב כרובים תנוט הארץ: ה' בציון גדול ורם הוא על כל העמים: יודו שמך גדול ונורא קדוש הוא: ועז מלך משפט אהב אתה כוננת מישרים משפט וצדקה ביעקב אתה עשית".

ואפשר לקשר אלו הפסוקים באופן נפלא לתורה הזמנית.

וזהו: "ה' מלך" הינו כשיש מלכות ה' בשלימות, אזי "ירגו עמים" "עמים" אלו התאוות, והשרים הממונים עליהם, שהם בחי' עזי פנים, ואז יהיה לה מפלה. ומדוע? מפני "יושב כרובים" הינו כי יהיה השפעת הנבואה בשלימות, אל כלי הנבואה שהם הכרובים, ואז "תנוט הארץ" "הארץ" הינו הארציות, האמונה בטבע, כי על ידי השפעת הנבואה נגאלת ונפרדת התפילה, ואז נופל הדאקטרייא.

אך התנאי לזה הוא ש"ה' בציון גדול" כלומר שיהיה בנין ירושלים בשלימות, וזה יהיה רק ע"י "ורם הוא על כל העמים" הינו שצריך לבטל התאוות, שהם העמים כידוע. ואז "יודו שמך, גדול ונורא, קדוש הוא" הינו שע"י תיקון התאוות ובנין ירושלים יהיה לנו אחיזה בכסא הכבוד, שהוא כלול מנשמות ישראל, שכלולים בשמו יתברך.

ואזי "ועז מלך משפט אהב" שהרי המשפט לאלקים הוא, כי רק הוא הן אותנו, כי הוא מקומו של עולם, ולכן הוא "משפט אהב" "אהבה" זה דבר השייך לחסד, כי השי"ת הן את הכל לכף זכות. "אתה כוננת מישרים, משפט וצדקה ביעקב" דוקא "אתה עשית". כי רק הקב"ה הן הן דין אמת, והן את הכל לכף זכות...

הדברי תורה שיבגליון מוקדשי לע"נ אסנת בת אברהם ע"ה.

נתרם ע"י ר' נתן שימחה קנענפלער הי"ו

ולהצלחת כל המסייעים והקוראים לישועת כל אחינו בית ישראל לביטול כל הגזירות מעם ישראל, ולהחיש ביאת משיח צדקינו בב"א